

Bericht van de Voorzitter

Duurzame vooruitgang in een veranderende wereld

Het jaar dat achter ons ligt was in veel opzichten een opmerkelijk en interessant jaar. Wij behaalden een record-bedrijfsresultaat, vooral doordat de wereldmarkten voor vitamines en kunstmeststoffen zich goed ontwikkelden. Daarnaast werden we geconfronteerd met grote uitdagingen doordat de onrust in de financiële wereldmarkten een wereldwijde economische terugslag veroorzaakte die onvermijdelijk ook een aantal DSM-activiteiten raakte, vooral in het vierde kwartaal. Positieve ontwikkelingen waren de vooruitgang die we hebben geboekt bij het realiseren van onze duurzaamheidsdoelstellingen, de actieplannen die we hebben uitgevoerd naar aanleiding van de *Employee Engagement Survey* van 2007, en onze samenwerking met het World Food Programme (WFP) van de Verenigde Naties, die in 2008 nog intensiever is geworden.

We zijn trots op de dingen die we ondanks de financiële en economische onrust in 2008 hebben bereikt, ook op het gebied van duurzaamheid. We zetten ons steeds meer in om op duurzame wijze innovatieve nieuwe producten te creëren. Onze kracht, kennis en kunde zullen ons helpen onze ambitieuze doelstellingen te verwezenlijken. Een productief en duurzaam evenwicht tussen *People*, *Planet* en *Profit* is de basis voor onze manier van zaken doen: duurzaamheid is nog nooit zo relevant geweest.

In 2008 hebben we voortgebouwd op onze bewezen kracht. We hebben de implementatie van onze versnelde *Vision 2010*-strategie voortgezet en werkten verder aan de ontwikkeling van het duurzaamheidsprogramma dat een wezenlijk onderdeel is van deze strategie. Duurzaamheid raakt steeds nauwer verweven met onze dagelijkse activiteiten. Dit proces is nog niet af, en kan ook nooit helemaal af zijn. Het huidige financieel-economische klimaat mag onze aandacht niet afleiden van de echte uitdagingen waarvoor onze wereld zich gesteld ziet: duurzame energievoorziening, aanpak van het klimaatveranderingsprobleem en adequate gezondheidszorg en voeding voor de hele wereldbevolking. De wereld om ons heen verandert en wij moeten ons voortdurend aanpassen en met innovatieve oplossingen komen die een positieve dynamiek creëren, niet alleen voor onze klanten en onze onderneming maar ook voor de wereld om ons heen. In 2009 vieren we de 200^e geboortedag van Darwin, die in 1859 in *On the Origin of Species* het begrip 'survival of the fittest' introduceerde en daarmee onderstreepte hoe belangrijk het is om je te kunnen aanpassen in een voortdurend veranderende wereld.

Onze duurzaamheidsstrategie is gebaseerd op aanpassingsvermogen. In 2007 benoemden we vier wereldwijde trends die naar onze mening steeds belangrijker worden: Klimaat en Energie, Gezondheid en Welzijn, Functionaliteit en Performance, en Opkomende Economieën. In 2008 hebben we als antwoord op deze trends allerlei initiatieven ontwikkeld waarover we hier verslag uitbrengen, van de zoektocht naar tweede-generatie biobrandstoffen tot de implementatie van wereldwijd toonaangevende kwaliteitsstandaarden in de voedingssector.

Feike Sijbesma tijdens een bezoek aan leerlingen van de School of Hope in de sloppenwijken van Dhaka (Bangladesh). Deze kinderen krijgen schoolvoeding die is verrijkt met micronutriënten.

“Wij kunnen niet succesvol zijn, of onszelf succesvol noemen, in een samenleving die faalt”.

Feike Sijbesma
Voorzitter van de Raad van Bestuur van DSM
Bij DSM in dienst sinds januari 1987

We zijn er ook van overtuigd dat de combinatie van *Life Sciences* en *Materials Sciences* ons nieuwe groeikansen zal bieden, waarbij behoeften worden vervuld op gebieden die momenteel in ontwikkeling zijn, zoals biomedische materialen en materialen uit biologische en dus hernieuwbare grondstoffen. Dankzij onze inzet en expertise is er in 2008 veel gepresteerd waarop we met recht trots mogen zijn, zoals de Carbon Trust-certificering van onze productielocatie voor vitamines in Dalry, Verenigd Koninkrijk. We kunnen vooral ook trots zijn op de manier waarop onze medewerkers overal ter wereld zich hebben ingezet voor onze samenwerking met het World Food Programme (WFP) van de Verenigde Naties. Op vele fronten zetten we onze energie en professionele expertise in om het lijden van een deel van de armste mensen ter wereld te verlichten en een duurzamere toekomst mogelijk te maken.

Maar er blijft nog heel veel te doen. Het evenwicht tussen *People, Planet en Profit* is geen constante: als de omstandigheden veranderen, moet er steeds een nieuw evenwicht worden gezocht. Onze *Employee Engagement Survey*, die in 2007 voor het eerst werd gehouden en in maart 2009 wordt herhaald, leverde veel positieve resultaten op, maar liet ook zien dat verbetering mogelijk is. Belangrijke aandachtsgebieden waren inspirerend leiderschap (voor managers op alle niveaus), een *high-performance* cultuur (voorwaarde voor succesvolle implementatie van onze *Vision 2010*-strategie) en de diversiteit van ons personeel (willen we innovatief blijven, dan moeten het percentage vrouwen en het aantal verschillende nationaliteiten omhoog).

Dat onze naam wederom in de top van de Dow Jones Sustainability Index (DJSI) te vinden was, onderstreepte onze leidende positie op het gebied van duurzaamheid, maar vestigde ook de aandacht op de noodzaak van verbeteringen met betrekking tot eco-efficiency, bedrijfsgezondheid en -veiligheid, ontwikkeling van onze mensen (het menselijk kapitaal) en *customer relationship management*. Met grote verslagenheid moeten we, helaas, melding maken van een dodelijk ongeval in een van onze fabrieken. Een DSM-medewerker in Venlo overleed toen hij van een tankwagen de lucht in werd geblazen bij het uitvoeren van

routinewerkzaamheden.

Om in een veranderende wereld duurzame vooruitgang te bereiken, moeten we onze volle aandacht geven aan terreinen waarop we ons kunnen en moeten verbeteren. We moeten voortbouwen op onze sterke punten – onze unieke wetenschappelijke en technologische basis, onze wereldwijde aanwezigheid, en de expertise en inzet van onze medewerkers – om een duurzame manier van werken te creëren. We richten ons steeds meer op het toepassen van processen en het creëren van producten die de ecologische voetafdruk in de hele bedrijfskolom verminderen. Maar we moeten verder kijken dan wetenschappelijke toekomstvisies en de dagelijkse praktijk in onze fabrieken. We moeten naar een dieper begrip van duurzaamheid dat elk aspect van ons werkende leven omvat. Dat begrip ontwikkelen, ernaar leven en het gebruiken om onze kinderen een betere wereld na te laten, dat is onze grote uitdaging maar ook onze grote kans. Dit rentmeesterschap is iets waar we constant aan werken, en in ons volgende Triple P Verslag zullen we aangeven welke vooruitgang er op dit gebied is geboekt in 2009. De vooruitgang die in 2008 is geboekt zou niet mogelijk zijn geweest zonder de inspanningen en het enthousiasme van onze mensen, die ik op deze plaats graag allemaal wil bedanken.

Niet zonder trots kunnen we tot slot melden dat we met dit verslag de GRI A+ status hebben bereikt, een bewijs voor de toegenomen transparantie van onze verslaglegging op het gebied van duurzaamheid.

Feike Sijbesma

Kerncijfers 2008

	2008	2007
People		
Personeelsbezetting (ultimo jaar)	23.591	23.254
Personeelsbezetting per regio		
Europa	14.493	14.343
- Nederland	7.452	7.219
- Rest van Europa	7.041	7.124
Azië	4.793	4.760
- China	3.557	3.564
- Rest van Azië	1.236	1.196
Noord- en Zuid-Amerika	4.030	3.873
Rest van de wereld	275	278
Verhouding vrouwen/mannen, %	23/77	24/76
Totale personeelskosten (in € miljoen)	1.465	1.389
Frequentie-Index van rapporteerbare ongevallen (per 100 medewerkers; DSM en aannemers)	0,72	0,82
Planet		
Energieverbruik in PetaJoules	71	77
Broeikasgasemissies in CO ₂ -equivalenten (x miljoen ton)	7,5	9,6
Emissie van vluchtige organische stoffen (x 1000 ton)	8,8	9,2
Belasting van oppervlaktewater met CZV (chemisch zuurstofverbruik) (x 1000 ton)	7,6	11,0
Milieu-incidenten	539	540
Milieuklachten	78	96
Profit (in € miljoen)		
Netto-omzet, doorlopende activiteiten	9.297	8.757
Bedrijfsresultaat vóór bijzondere posten plus afschrijvingen (EBITDA), doorlopende activiteiten	1.357	1.247
Bedrijfsresultaat vóór bijzondere posten (EBIT), doorlopende activiteiten	903	823
Investerings inclusief acquisities	739	568
R&D-uitgaven	394	372
Nettowinst	577	429
Cashflow (nettowinst plus afschrijvingen)	1.028	1.003
Cashflow return on investment (CFROI, %)	8,7	8,3
Return on capital employed (ROCE, %)	14,4	13,4
Nettowinst per gewoon aandeel voor bijzondere posten (€)	3,64	3,07
Nettowinst per gewoon aandeel (€)	3,45	2,35
Dividend per gewoon aandeel (€)	1,20	1,20